

tegen de aanslagen, die ook hij na den oorlog ziet aankomen, liever in handen zien van plaatselijke organisaties, desnoods onder centrale leiding, dan in die van een organisatie, die geheel het land omvat. Slechts plaatselijke lichamen kunnen, volgens hem, weten, wat plaatselijk noodig is, en de belangstelling gaat er af, als men zich moet voegen naar een buiten de plaats staande meerderheid. En laten die plaatselijke lichamen dan alles als „zakenmannen” doen, die „geen loyaliteit schuldig zijn aan anderen dan zich zelf en hun beroepsbelangen”, en zij zullen weldra den eerbied oogsten, „die het deel is van allen, die hun eigen belangen kennen en ze weten te beschermen” (*Brit. med. Journ.*). Het moet toch een groote voldoening zijn voor hen, die uit hebzucht, heerschzucht of politieke eerezucht zoo lang hebben getracht ons te onderwerpen of te onteigenen, dat zij leden van het minst zelfzuchtige beroep tot zulke uitingen hebben kunnen brengen.

Overigens ziet deze schrijver over het hoofd, dat het voor de ééne plaats groote moeite kan opleveren, dingen te verkrijgen, die dáár noodig zijn, als in de andere plaats, waar men het ook buiten deze kan stellen, aan die dingen niet wordt gedacht. Men staat immers òf tegenover machten, die over het geheele land in belangen en gezindheid één zijn, òf tegenover organisaties, die geheel het land omvatten, onder welke organisaties de staat bovenaan staat. En het moet niet mogelijk zijn, dat zulk een organisatie de ééne plaatselijke artsengroep tegenover de andere uitspeelt.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

MELKDIËET BIJ SLEPENDE NIERZIEKTE.

Met enkele woorden moet ik opkomen tegen de bewering van de heeren D. G. COHEN TERVAERT en dr. E. H. B. VAN LIER, als zou ik bij lijders met verhoogden stikstofspiegel van het bloed een melkdiët aanbevelen. Hier heerscht een misverstand, dat aan hun zijde is. Aan de door hen gebruikte aanhaling: „Het verdient aanbeveling om vooral de melk in zulke gevallen als eiwitrijk voedsel te gebruiken. De waarnemingen leeren van oudsher, dat het melkdiët het best verdragen wordt en het minst aanleiding geeft tot ongewenschte splitsingsproducten”, ging in mijn stuk vooraf: „Ik heb den patiënt, bij wien de ureumspiegel onder een liberaal diët gestegen was, onder deze omstandigheden een tijdelijk diët met 50 gram eiwit voorgeschreven”.

De zaak, waarom het gaat, is deze: of de 50 gram eiwit moeten geleverd worden door melk of vleeschspijzen. Dat iemand met stikstofretentie een diët, bestaande uit koolhydraten en vetten + 50 gram vleesch (d. i. 15 gram eiwit), beter verdraagt, dan hetzelfde diët + 2 Liter melk (d. i. 80 gram eiwit), was van te voren te verwachten en behoefde geen bewijs. Of 50 gram melkeiwit voor een uraemischen nierlijder hetzelfde is als 50 gram vleescheiwit, kan de zuiver quantitative stikstofbepaling van het bloedserum niet leeren. De nadeelen van deze zeer elementaire methode springen bij het opwerpen van zulk een vraag reeds dadelijk in het oog. Ook hierop wees ik met nadruk in mijn stuk en doe dit hier ter plaatse nogmaals. Hier kan alleen de klinische waarneming een oordeel uitspreken. Al heeft het melkdiët zijn roep bij de behandeling van nierlijders waarschijnlijk hoofdzakelijk te danken aan het geringe zoutgehalte, zoo zijn er toch enkele feiten, welke er op wijzen, dat van alle eiwit-houdend voedsel, dat een nierlijder met stikstofretentie kan worden geboden, de melk het meest onschuldige is. Het merkwaardige feit, ook in mijn stuk vermeld, dat ROCHON-DUVIGNEAUD een retinitis albuminurica zag genezen onder uitsluitend melkdiët, laat mijns inziens geen andere verklaring toe. Al kan ik mij volkomen

vereenigen met de opvatting, om bij minder ernstige toestanden de beperkte eiwitvoeding zoo afwisselend mogelijk te maken, bij ernstige gevallen, en ik reken hiertoe de retinitis albuminurica, bega ik liever den meest veiligen weg. De uitkomsten, welke ik van deze handelwijze heb gezien, hebben mij in deze opvatting slechts gesterkt.

Rotterdam, 25 October 1916.

D. KLINKERT.

BOERHAAVIANA.

Naar aanleiding van het opstel van prof. VAN LEERSUM in het *Tijdschrift* van 21 October 1916, wil ik een enkele opmerking en een paar aanvullingen maken. Prof. VAN LEERSUM noemt de bronnen op, waaruit hij, en men in het algemeen, in staat is, hen die als student te Leiden zijn ingeschreven, op te sporen, doch vergeet daarbij een zeer voorname bron, en wel een van de meest nauwkeurige, nl. de recensielijsten, alias pedelsrollen, waarop telken jare in de maand Februari alle te Leiden studeerenden verplicht waren te teekenen, indien zij college liepen, examen wilden doen of promoveerden. Deze lijsten nu hebben nog dit groote voordeel, dat zij alphabetisch zijn op den voornaam. Bij de gereproduceerde collegelijsten van BOERHAAVE is dit van belang, daar van enkele personen wel de voornaam, niet de eigennaam leesbaar is. Bovendien wordt in de pedelsrollen over het algemeen achter ieders naam vermeld waar of bij wien hij woont, hetgeen in velerlei opzicht ook weer zijn nut kan hebben. Een nadeel is, dat de pedelsrollen niet volledig aanwezig zijn, doch 1737 is er gelukkig wel, en daar hebben wij in het onderhavige geval mee te maken. De verbeteringen en aanvullingen nu, die ik prof. VAN LEERSUM zou willen voorstellen, zijn de volgende.

Op bldz. 1486: J. DE MEESTER (in Album acad. niet te vinden); dit komt omdat er op de afgedrukte collegelijst staat: J. DE MESLON, in het Album ingeschreven als JOHANNES DE MESLON, Gallus 22. L. 5 Juni 1732. Op de pedelsrol van 1737 is hij gerecenseerd 22 Febr. 1737 als JOHANNES DEMESLON bij DIRK TEMPELMAN. Het bezwaar, dat hij in 1732 als student in de letteren is ingeschreven, wordt tenietgedaan door zijn promotie 17 Sept. 1738 tot medicinae doctor op dissertatio physiologica medica inaug. „De liene”.

Op dezelfde bladzijde 1486 komt voor: GEOORGIOS YOOANN uit Constantinopel als onvindbaar. Dit is GEORGE DE JOHAN Constantinopolitanus 20. M., ingeschreven 11 Dec. 1733; gerecenseerd 18 Febr. 1737 als GEORGIUS DI JOHAN, bij GERRIT CAMPER. Bovenaan bldz. 1487 staat PETRUS $\times \times \times$. Deze nu kost nogal moeite en ik durf niet beslissen, wie bedoeld is. De pedelsrol geeft $7\frac{1}{2}$ bladzijden schrift aan namen, die met PETRUS beginnen, te zamen 75 stuks. Ik heb getracht, stuk voor stuk de geneeskundigen er uit halende, althans een schifting te maken; doch dit moest ik opgeven, toen ik stuitte op verscheidene namen van jeugdige Leidenaars, waarachter geen faculteit vermeld werd. Zoodoende bleef het overschietende aantal te groot om in dezen een conjectuur te durven en mogen maken. Ook het vergrootglas faalde hierin als hulpmiddel, daar de eerste letter, op PETRUS volgende, te veel twijfel laat bestaan welken bedoeld is.

N°. 4 van bldz. 1487 is SALOMON DE $\times \times \times$. Dit is SALOMON DE MONCHY Gouda-Batavus 21. M., ingeschreven 31 Mei 1735, gerecenseerd 22 Febr. 1737, bij DANIEL VAN POLANEN, promoveert tot med. doct. 23 Juni 1739 op een diss. med. inaug.: „De opio”.

Als n°. 7 van onderen op deze bldz. staat H. IVETON (niet te vinden). De voornamen met H. beginnende in de pedelsrol deden mij niets aan de hand, wat ook maar in de verte op dezen naam kon lijken. Ook het Album studiosorum geeft geen IVETON of iets dergelijks. Mijn eerste denkbeeld, dat er zou staan IVERON, moest ik laten